

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir milletvekili

Gerede Çayı havzası ve bu havzanın beslediği tüm doğal varlıklar, yıllardır Deri ve Karma Organize Sanayi Bölgelerindeki sermaye sahiplerinin kârı önceleyen üretim pratiklerine kurban edilmektedir. Geçtiğimiz günlerde sosyal medya platformlarında da gözler önüne serildiği üzere, hiçbir arıtma sürecinden geçirilmeden çaya deşarj edilen kimyasal atıklar, Gerede'den Karadeniz'e kadar uzanan geniş bir havzada ağır bir ekolojik krize yol açmaktadır.

Bölge halkının ve yerel oluşumların kamuoyuyla paylaştığı akredite laboratuvar analizleri, çaydaki kirliliğin yasal sınırların yüzlerce kat üzerinde olduğunu göstermektedir. Sermayenin sınırsız büyüme ve birikim modelinin, yaşam alanlarımızı ve su varlıklarımızı nasıl salt bir metaya dönüştürüp tükettiği bu tabloda en yalın haliyle görülmektedir. Suyun zehirlenmesi nedeniyle bölgedeki pek çok canlı yok olmakta; toprağını işleyen, hayvanına bakan üretici ve emekçiler büyük mağduriyetler yaşamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Gerede Çayı'na dökülen sanayi atık sularının denetimi hangi sıklıkla yapılmaktadır? Laboratuvar sonuçlarında sınır değerleri yüzlerce kat aştığı tespit edilen kirlilik oranlarına rağmen, ekolojik tahribata yol açan ilgili sermaye gruplarına bugüne kadar hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
2. Sermayenin maliyetten kaçınmak ve kâr marjını artırmak uğruna arıtma tesislerini tam kapasite çalıştırmaması veya standartlara uygun kurmamasının bedelini bölge halkı ve doğa ödemektedir. Bakanlığınızın, bölgedeki sanayi üretimini doğayla uyumlu, ekolojik ve kapsayıcı bir modele dönüştürmek adına acil bir eylem planı var mıdır?
3. Gerede Çayı havzasındaki su varlıklarının daha fazla tahribata uğramasını engellemek ve çözüm yolları üretmek adına bölge halkı, ekoloji dernekleri ve yerel inisiyatiflerle nasıl bir dayanışma ve ortak akıl süreci yürütmeyi planlıyorsunuz?
4. Yaşanan bu ekolojik krizden doğrudan etkilenen köylülerin, çiftçilerin ve bölgedeki tüm emekçilerin uğradığı kayıpları tazmin etmek ve temiz su varlıklarına erişimlerini güvence altına almak için yürütülen herhangi bir çalışmanız bulunmakta mıdır?